

DESETA KATEHEZA

Svetost – cilj majčinstva

Glavni cilj: Posvijestiti da smo svi pozvani na svetost, a da ulaskom u brak žene biraju i majčinstvo kao put osobnog posvećenja, ali i pružanja pomoći djeci na njihovom putu.

Podciljevi:

- Razmisliti o osobnom napretku od početka kateheza i o onome na čemu još valja raditi, bilo samostalno bilo uz pomoć duhovnoga vodstva.
- Posvijestiti povezanost duhovnosti i duhovitosti koja pomaže rastu u poniznosti.

UVODNA MOLITVA

*O dodi, Stvorče, Duše Svet,
pohodi duše vjernika,
poteci višnjom milosti
u grudi štono stvari ih.
Ti nazivaš se Tješitelj,
blagodat Boga svevišnjeg,
studenac živi, ljubav, plam
i pomazanje duhovno.
Darova sedam razdaješ,
ti, prste desne Očeve,
od vječnog Oca obećan,
ti puniš usta besjedom.
Zapali svjetlo u srcu,
zadahni dušu ljubavlju,*

*u nemoćima tjelesnim
potkrepljuj nas bez prestanka.
Dušmana od nas otjeraj
i postojani mir nam daj,
ispred nas idi vodi nas,
da svakog zla se klonimo.
Daj Oca da upoznamo
i Krista sina njegova,
i u te Duha njihova
da vjerujemo sveudilj.
Sva slava Ocu vječnomu
i uskrslomu Sinu mu,
sa tješiteljem Presvetim
nek' bude sad i uvijeke. Amen.*

Svetosti nema bez Duha Svetoga, treće božanske osobe, koja se pod različitim nazivima spominje u tekstovima Starog i Novog zavjeta. Susrećemo ga tako već u samom opisu Stvaranja kao Duha Božjega koji lebdi nad vodama, pri navještenju Mariji, pri Isusovu krštenju, u Isusovim riječima i djelima, u njegovim obećanjima učenicima. Isus im obećava da će ih Duh uvesti u svu istinu, da će ih tješiti, braniti, davati im snagu da svjedoče za njega. Na dan Pedesetnice, »prve Duhove«, kada su učenici bili okupljeni s Marijom u molitvi, na osobit se način očitovalo da im je uskrsli Krist poslao svojega Duha kojega su, osnaženi, nastavili prenositi drugima i tako širiti vjeru, širiti ljubav po svemu svijetu.

O tome nam slikovito govori kratka priča u nastavku.

Antonio Palomino (1653. – 1726.), Pentecostés, Muzej Prado, Madrid

Foto: Wikimedia Commons

MOTIVACIJA

Dok je uzlazio na nebo, Isus je još jednom pogledao zemlju kako tone u tamu. Nazrijevala su se jedino svjetla grada Jeruzalema.

Arkandeo Gabrijel, koji je izašao pred nj, upita: »Gospodine, kakva su ono mala svjetla na zemlji?«

»To su moji učenici okupljeni u molitvi oko moje majke. Planirao sam, čim dođem u nebo, poslati im Duha Svetoga da se oni tinjajući plamičci rasplamsaju i ljubavlju rasvijetle sve narode svijeta!« Andeo Gabrijel se trgne i upita: »A što kaniš poduzeti ako ti plan ne uspije?«

Nakon nekoliko trenutaka šutnje, Gospodin mirno odgovori: »Nemam drugih planova.«

Bruno Ferrero

RAZMISLI

- Poznato nam je iz Svetog pisma da je Isusov glavni cilj bio da svi budu jedno s njim i Ocem (usp. Iv 17). U priči, pak, čitamo kako je Isusov *jedini plan* sa zemljom koja tone u tamu bio poslati joj Duha Svetoga, Duha koji je ljubav Oca i Sina. On je to uistinu učinio i tako se rodila Crkva. Koji je moj glavni cilj koji želim ostvariti kao žena i majka? Kakve planove imam sa svojom obitelji, mužem, djecom, samom sobom, kako bih ostvarila taj cilj? Što činim za ostvarenje planova i dostizanje cilja?
- Učenici su na Pedesetnici, kada su primili dar Duha Svetoga, bili okupljeni oko Isusove majke. Uviđam li koliko je važno biti takva majka koja će okupljati svoju djecu, svoju obitelj, majka oko koje će se oni imati potrebu okupljati? Majka koja znade zajedno s obitelji moliti za dar Duha

Svetoga, koja ga zajedno s njome znade iščekivati i otkrivati mjestu u kojima se Duh očituje u svakodnevnim životnim situacijama, u našim međusobnim odnosima?

- Isusov plan s ljudima poštuje ljudsku narav koja je takva da zahtijeva polagani rast i razvoj. On je svjestan da se ljudska ljubav može rasplamsati tek po tinjajućim plamičcima. Jesam li i sama svjesna da se ljubav ne može nasilno zapaliti, koliko god veliku vatu pripremila? Jesam li svjesna da je rast u ljubavi i svetosti polagan i cjeloživotan proces? Vjerujem li da mi (i cijeloj obitelji – zajedno i svakome pojedinačno) u tom procesu pomaže Duh Sveti?

RAZRADA

Što kaže Sвето pismo?

Plod je pak Duha: ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost, uzdržljivost. (Gal 5,22-23)

Zaodjenite se dakle – kao izabranici Božji, sveti i ljubljeni, u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost te podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! A povrh svega – ljubav! To je sveza savršenstva. I mir Kristov neka upravlja srcima vašim – mir na koji ste pozvani u jednometričnom tijelu! I zahvalni budite! (Kol 3,12-15)

Prije svega, uočimo vezu dvaju kratkih svetopisamskih tekstova. U prvome su nabrojane vrline koje Pavao naziva plodovima Duha Svetoga. U drugom tekstu Pavao gotovo iste vrline vezuje uz one koji su »izabranici Božji, sveti i ljubljeni«. Svetost i Duh Sveti neodvojivo su povezani. Nema svetosti bez Duha Svetoga. S jedne strane, po Duhu Svetom se ostvaruje naša osobita veza s Ocem i Sinom, dar našega bogosinovstva, dar svetosti koju shvaćamo kao naše zajedništvo s Bogom koji nas po tom zajedništvu posvećuje, čini na neki način već svetima. S druge strane, Duh Sveti nam pomaže rasti u toj početno darovanoj svetosti, pomaže nam razvijati plodove Duha Svetoga i znakove svetosti. Na tom tragu valja nam razmišljati i o našem majčinstvu. Vjerovati da je svaki član naše obitelji, i ja sama, sin ili kćer Božja i po tome već na neki način svet u Božjim očima. To će nam pomoći da mu pristupimo na nov način, poštujući ga, prihvaćajući i ljubeći takvoga kakav jest. To što vjerujemo da je član naše obitelji već na neki način svet, tjeru nas da u njemu gledamo neizmjerno vrijedno biće. Biće koje je sposobno i rasti u svetosti i kojemu u tome trebamo pomoći. To bi nam, kao i osobno posvećenje uz pomoć Duha Svetoga, trebao biti najvažniji plan, najvažniji cilj koji želimo ostvariti.

Potom, pozorno promotrimo riječi koje apostol Pavao izabire kada govori o plodovima Duha i o svetosti: ljubav (na prvome mjestu i povrh svega), milosrdno srce, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, poniznost, dobrota, dobrostivost, vjernost, blagost, uzdržljivost, strpljivost. Sve navedeno zapadna civilizacija pretežito drži ženskim vrijednostima, ženskim osobinama. Pojedini su teolozi rado naglašavali i »ženske« crte Duha Svetoga (uspit budi rečeno, u Starom je zavjetu riječ *ruah* – duh, ženskoga roda!). Veliki teolog Tomislav Janko Šagi-Bunić često je pisao o tome da će ova civilizacija propasti ako »ženske vrijednosti« u njoj ne dobiju barem jednakoj mjestu kao »muške vrijednosti« (autoritet i razum). Pozivao je žene da postanu »nositeljice obnove u Duhu Svetome«, »nositeljice izgradnje civilizacije ljubavi«.

Kako god bilo, sigurno je da majka svoju svetost može i treba razvijati otvarajući se djelovanju Duha Svetoga i moleći ga da u njoj svakodnevno i u svim situacijama rasplamsava plamičke ljubavi i svih ostalih nabrojanih vrlina. Vodeći brigu oko rasta u vlastitoj svetosti, majka mora stalno imati u vidu i rast u svetosti svoje djece i svih ostalih članova obitelji. To će najbolje moći ostvariti strpljivom, poniznom, blagom, dobrostivom, vjernom i velikodušnom ljubavlju koja znade radosno (a ne namrgođeno!) svjedočiti, oprashtati i razumijevati milosrdna srca, s mirom prihvatiću životna razilaženja, uzdržavati se od svega što se protivi darovima Duha Svetoga i biti uslužna, tj. raspoloživa Duhu Svetome koji nam daje ljubav i potpomaže našu nemoć kada je teško ljubiti i biti svet.

Što kaže Crkva?

- »Treba se nanovo roditi odozgor (Iv 3,6-7). Morate se roditi 'iz vode i Duha' (• Iv 3,5). Upravo vi, dragi očevi i majke, vi ste prvi svjedoci i služitelji toga novog rođenja od Duha Svetoga. Vi, koji rađate djecu za zemaljsku domovinu, ne zaboravite da ih istodobno rađate za Boga. Bog želi njihovo rođenje iz Duha Svetoga. On ih želi kao posvojenu djecu u svome Sinu, koji nam daje da 'možemo postati djeca Božja' (Iv 1,12). Djelo spasenja traje i ostvaruje se u svijetu po Crkvi.« (Pismo obiteljima, 22).
- »Upravo je svjedocima u Crkvi povjereni obiteljsko blago: onim očevima i onim majkama, sinovima i kćerima koji su po obitelji našli put svojega ljudskog i kršćanskog poziva, razmjere 'unutarnjeg čovjeka' (Ef 3,16), o kojem govori Apostol, i tako postigli svetost. Sveta obitelj početak je tolikih drugih svetih obitelji. Koncil podsjeća da je svetost opći poziv krštenih (usp. Lumen gentium 40). U naše doba kao i u prošlosti ne manjkaju svjedoci 'evangelja obitelji', makar i ne bili poznati, makar ih Crkva i nije proglašila svetima.« (Pismo obiteljima, 23).

Što kaže znanost?

Zélie (Zelija) Guerin Martin zajedno sa suprugom Luisom (Ljudevitom) proglašena je svetom 19. listopada 2015. godine (litanije svetim supružnicima na str. 91) temeljem priznanja čudesnog ozdravljenja španjolske djevojčice Carmen Pérez Pons iz 2008. godine. Zelija je željela imati puno djece kako bi ih podizala za Raj (Pismo br. 192). Rodila ih je devetero, a ranu dob preživjelo je petero kćeri od kojih je najpoznatija ona najmlađa – Marie-Françoise-Thérèse, odnosno sv. Mala Terezija – koja je proglašena svetom 1925. godine, a 1997. papa Ivan Pavao II. proglašio ju je naučiteljicom Crkve. Zanimljivo je da upravo znanstveno-medicinski neobjasnivo ozdravljenje jedne djevojčice bilo podloga za kanonizaciju Zelije Martin. Svetost bez sumnje nadilazi znanost, a učenost nije preduvjet svetosti. S druge strane, od svete Zelije i današnje majke mogu puno toga naučiti o svetosti majčinstva.

Što kažu muškarci/očevi?

Odgovarajući na pitanjā: *Što za mene znači kada moja supruga kao cilj svojega majčinstva postavlja rast u svetosti naše obitelji odnosno svakoga njezinog člana? i Kako se pritom osjećam? muškarci/očevi* očitovali su se sljedećim odgovorima.

- »Kada moja supruga kao cilj svojega majčinstva postavlja rast u svetosti naše obitelji, odnosno svakoga njezinog člana, uvjerava me da smo kao par i obitelj pozvani na svetost, da u našem životu odnose s Bogom i nas međusobno stavimo u središte naših prioriteta. Tada se osjećam siguran u naš brak i zajedništvo, poticajno za nove zgode i nezgode koje nas čekaju.«
- »Naše je poslanje, svrha našeg življenja na ovom svijetu, ljubiti druge ljudе kao što je Krist ljubio nas. Na taj način *rastemo u svetosti*. Često je, premdа zvuči paradoksalno, najteže ljubiti upravo one koji su nam najbliži, članove naše obitelji i rodbinu, u smislu nesebično se i predano davati, ispunjavati potrebe i zahtjeve naših najbližih, uključujući i našu djecu. U tom smislu rast u svetosti naše obitelji znači nastojati izgrađivati svakodnevno i svakim svojim postupkom odnose međusobnog povjerenja, potpore i ljubavi: nadograđivati na pozitivno, a iz negativnoga učiti i to preoblikovati u pozitivno.«
- »Moja supruga iz dana u dan otkriva kako rasti u svetosti. I nama to otkriva. Ona ne traži daleke ciljeve, nego one jednostavne i bliske koji izranjaju u svakom danu. I ne opterećuje nas, nego blago, ali jasno i sa sigurnošću pokazuje nam kako smo pozvani rasti.«

RASPRAVA

Koje su ti se misli i osjećaji javili dok si slušala što o temi kateheze kaže crkveno učiteljstvo, što znanost, a što konkretni muškarci/očevi koji su bili zamoljeni odgovoriti na postavljena pitanja?

Uvažavajući druge sudionike, ako želiš podijeli s njima svoje misli i osjećaje, kao i svoje komentare, stavove, saznanja i iskustva vezana uz temu kateheze.

POTICAJI

Na crtovlje napiši na što te potaknuo sadržaj kateheze i s time povezana rasprava u kontekstu:

1. vlastita duhovna rasta;

2. onoga što možeš učiniti u svojoj obitelji kao »kućnoj crkvi«;

3. onoga što možeš učiniti izvan svoje obitelji, u Crkvi i društvu.

ZAKLJUČNA MOLITVA

Papa Franjo u govoru članovima Rimske kurije u prigodi Božićnog čestitanja 2014. godine spomenuo je i »bolest smrknutog lica«. Ona zahvaća i majke otežavajući im put k svetosti. Kao lijek Sveti Otac je ponudio radost naglašujući »kako je blagotvorna dobra mjera zdrava humora!« i potičući na redovito moljenje sljedeće molitve sv. Tome Mora.

Gospodine, daj mi dobru probavu i nešto da probavljam. Daj mi zdravlje tijela i dobro raspoloženje potrebno za njegovo održavanje. Gospodine, udijeli mi jednostavnu dušu koja znade kako iskoristiti sve što je dobro i koja se ne boji kada vidi zlo, nego uvijek pronađe način da stavi stvari na svoje mjesto. Daj mi dušu koja ne poznaje dosadu, gundanje, uzdahe, jadikovanje i ne dopusti da se pretjerano brinem zbog te nezgrapne stvari koja se zove »ja«. Daj mi, Gospodine, smisao za dobar humor. Udjeli mi milost da shvatim šalu da bih u životu otkrio nešto radosti i podijelio je s drugima. Amen.

Zaključiti susret **Molitvom majke**.